

ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๐๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ

เรียน รอง-นรม., กระทรวง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๑๑ (สร.๘)/๒๖๓
ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

ด้วยรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เสนอเรื่อง มาตรการในการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตในวงราชการ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ อนุมัติตามที่รองนายกรัฐมนตรี
(นายวิษณุ เครืองาม) เสนอ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ สุวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘-๓๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๗๕๗๓

ที่ นร ๐๕๑๑(ลร.๔)/๒๖๓ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ตามที่นายกรัฐมนตรีมีนโยบายประกาศสงครามกับการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงในวงราชการ และได้แสดงปาฐกถาเกี่ยวกับมาตรการของรัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการประชุมยุทธศาสตร์ร่วมเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ณ ศูนย์ประชุมองค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ อันเป็นการสอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ข้อ ๑ นโยบายเร่งด่วน (๙) และข้อ ๑๕.๔ นโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประการสำคัญคือ เป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๖ และพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ นั้น

โดยที่บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้กำหนดแผนปฏิบัติการอันประกอบด้วยมาตรการและวิธีการที่จะเริ่มนำมาใช้อย่างจริงจังตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปแล้ว จึงสมควรกำหนดรายละเอียดและผู้รับผิดชอบดำเนินการ ทั้งนี้ ให้มีระยะเวลาประเมินผลมาตรการและวิธีการต่าง ๆ ภายในหนึ่งปี ดังนี้

มาตรการ	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
๑. สร้างความแข็งแกร่งแก่ ป.ป.ช. ในการปฏิบัติ ตามหน้าที่	๑. แก้ไขกฎหมาย ป.ป.ช. ให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามที่ ป.ป.ช. เสนอ ๒. กำชับส่วนราชการให้ดำเนินการ ตามมติ ป.ป.ช. ภายในกำหนด ไม่ว่าเรื่องขอให้ลงโทษทางวินัย หรือขอความร่วมมือให้ส่งเอกสาร ก็ตาม	- รอง นรม.(วิษณุฯ) ทารือกับ ป.ป.ช. - มีมติ ครม.วันที่ ๒๑ ก.ย. ๒๕๔๗ แล้ว ทุกส่วนราชการ ต้องปฏิบัติตาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๒ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ

มาตรการ	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
๒. สร้างความแข็งแกร่งแก่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน(คตง.) ในการปฏิบัติตามหน้าที่	๑. แก้ไขกฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามที่ คตง. เสนอ ๒. กำชับส่วนราชการให้ดำเนินการตามมติ คตง. ภายในกำหนด	- รอง นรม.(วิษณุฯ) ทารือกับ คตง.
๓. สร้างความแข็งแกร่งให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งในการปฏิบัติตามหน้าที่	แก้ไขกฎหมายและอำนวยความสะดวกแก่ กกต. ในการจัดการเลือกตั้งทุกระดับให้เรียบร้อยจัดการชื่อเสียงและการทุจริตคดีโครงการเลือกตั้งอันเป็นบ่อเกิดหนึ่งของการทุจริต	- รอง นรม.(ธรรมรักษ์)รมต.มหาดไทย
๔. แบ่งเบาภาระงานของ ป.ป.ช. มาดำเนินการเองหรือเพิ่มตัวช่วยแก่ ป.ป.ช. เพื่อความรวดเร็ว	ให้มีกฎหมายว่าด้วยการตรวจสอบการทุจริตในฝ่ายบริหาร (ข้าราชการระดับ ๑-๘) เพื่อแบ่งเบาภาระ ป.ป.ช. โดยไม่ตัดอำนาจ ป.ป.ช. ที่จะหยิบยกบางเรื่องไปพิจารณาเอง	- รมต.ยุติธรรม กรมรับหลักการร่าง พ.ร.บ.นี้แล้วขณะนี้เรื่องอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕. สร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑. ให้ ป.ป.ช. พิจารณาความเหมาะสมของตำแหน่งที่ควรกำหนดให้ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินเพิ่มเติมและครอบคลุมมากขึ้น เช่น กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ข้าราชการระดับล่างบางตำแหน่ง เจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจและองค์กรของรัฐบางแห่ง ๒. ให้หน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องรับตอบข้อหารือเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือส่วนราชการสงสัยว่าพฤติการณ์ใดทำได้หรือไม่เพียงใด	- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประสานกับ ป.ป.ช. - สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประสานกับ ป.ป.ช., คตง. กระทรวงการคลัง (เรื่องพัสดุ) ก.พ. ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๓ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ

มาตรการ	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
	๓. ยกร่างมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการการเมืองทุกระดับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๘	- รอง นรม. (ประชัย) สำนักเลขาธิการนายก รัฐมนตรี สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ก.พ.ร.
๖. สนับสนุนภาคประชาชนให้มีส่วนร่วม	๑. ส่งเสริมมูลนิธิประเทศไทยใสสะอาด ๒. ส่งเสริมให้ ป.ป.ช. จัดตั้งมูลนิธิทำนองเดียวกันเพื่อดำเนินการด้าน ป.ป.ช.ภาคประชาชน ๓. ขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา คณะสงฆ์ วงการศาสนา สื่อมวลชน ๔. วางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแสการทุจริต ๕. ตั้งหน่วยพิเศษรับแจ้งเบาะแสและสืบเสาะในทางลับ เพื่อส่งเรื่องให้ผู้เกี่ยวข้อง ๖. ให้รางวัลนำจับผู้ชี้ช่องจับทุจริตจนได้ผู้กระทำผิดหรือเรียกเอาทรัพย์สินได้ ๗. ยกย่องคุณงามความดีผู้แจ้งเบาะแส เช่น ประกาศเกียรติคุณขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	- ก.พ. - เลขาธิการนายกรัฐมนตรีประสานกับ ป.ป.ช. - รอง นรม.(พล.อ.ชวลิต จาตุรนต์ วิชาญ) - ก.พ. สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หารือกับ ป.ป.ช. - เลขาธิการนายกรัฐมนตรี - รอง นรม.(วิชาญ) กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณการ - สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๔ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ

มาตรการ	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
๗. รณรงค์ด้านวัฒนธรรมและส่งเสริมค่านิยมรักความซื่อสัตย์สุจริต	๑. ใช้หลักธรรมทางศาสนาและการประชาสัมพันธ์ ๒. เน้นกลุ่มเป้าหมายคือเยาวชนและนักเรียน ๓. เน้นค่านิยมเรื่องการตรงต่อเวลา การประหยัด การแยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องส่วนรวมและหลักที่ว่า "ของหลวงตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้"	กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ ก.พ. ก.พ.ร. กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๘. เพิ่มการตรวจตราและเฟ่งเล็งการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บางหน่วยที่มีรายงานการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ค่อนข้างมากเป็นพิเศษ	เฟ่งเล็งส่วนราชการที่ปรากฏตามรายงานของ ป.ป.ช. และ คตง. ว่ามีการตรวจพบการทุจริตต่อเนื่องกันค่อนข้างมาก	- ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานดังกล่าวทุกระดับ รองนายกรัฐมนตรีทุกคน สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และ ป.ป.ง.
๙. แก้ไขกฎระเบียบที่เอื้อต่อการทุจริต	๑. ปรับปรุงระเบียบพัสดุว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. ปรับราคากลางให้ทันสมัยตรงต่อความเป็นจริงอยู่เสมอ ๓. เพิ่มระบบการติดตามตรวจสอบภายหลังการรับมอบแล้วว่ายังใช้การได้สมความมุ่งหมายหรือไม่ ๔. ปรับปรุงระเบียบอื่น ๆ	- คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศ กระทรวงการคลัง - กระทรวงการคลังร่วมกับสมาคมวิชาชีพ - กระทรวงการคลัง - ทุกกระทรวง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๕ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ

มาตรการ	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
๑๐. แก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	๑. เพื่อให้การรวบรวมพยานหลักฐานทำได้ง่ายขึ้น ให้ทบทวนว่ายังควรกำหนดว่า ผู้ให้สินบนที่ยอมมาเป็นพยานแก่รัฐควรมีความผิดอาญาหรือไม่ ๒. ทบทวนว่าคดีทุจริตควรมีอายุความยาวกว่าปัจจุบันหรือไม่ ๓. ทบทวนกฎหมายที่ให้ดุลพินิจเจ้าหน้าที่มากเกินไปในการอนุญาตอนุมัติ	รอง นรม.(วิษณุ) รมต.ยุติธรรม คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๑. จัดระบบงานการเงิน การคลังของรัฐ และงบประมาณให้โปร่งใส	๑. นำระบบ GFMS มาใช้ในระบบการเงิน การคลัง การเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง ๒. นำระบบ e-Government มาใช้	- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี - กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๑๒. ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้และขยายโอกาสแก่ข้าราชการ	๑. ออกระเบียบหรือมติ ครม. ที่มุ่งลดรายจ่ายของข้าราชการ เช่น ห้ามการเรียไร การขอรับบริจาค การซื้อขายบัตรการกุศล การบริจาคที่เกินอัตราเหมาะสม ๒. เพิ่มรายได้แก่บุคลากรชั้นผู้น้อยของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีรายได้ไม่ถึงเดือนละ ๗,๐๐๐ บาท ๓. ส่งเสริมให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้และวิทยฐานะ	- ก.พ. - ก.พ. สำนักงานงบประมาณ กระทรวงการคลัง (มีมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๗ แล้ว) - ดำรวจ ทหาร ก.พ.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๖ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ

มาตรการ	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
๑๓. ส่งเสริมคุณธรรมในระบบราชการ โดยเฉพาะการแต่งตั้งโยกย้ายและป้องกันการกลั่นแกล้ง	ให้มีคณะกรรมการฝ่ายพิทักษ์คุณธรรม (Merit Protection Agency) รับเรื่องราวร้องทุกข์จากข้าราชการที่กล่าวโทษข้าราชการด้วยกันเองว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือถูกกลั่นแกล้งในการแต่งตั้งโยกย้าย เลื่อนเงินเดือนและการประเมิน	ก.พ.
๑๔. นำเอามาตรการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาลในการปฏิรูประบบราชการมาใช้อย่างจริงจัง	บังคับใช้ พรฎ.ว่าด้วยวิธีการและหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ อย่างเคร่งครัด	ก.พ.ร. และทุกกระทรวง
๑๕. ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง	ให้ข้าราชการการเมืองทุกตำแหน่งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ข้าราชการประจำชั้นผู้ใหญ่ในเรื่องความสุจริต และชั้นผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างแก่ชั้นผู้น้อย รวมทั้งสอดส่องดูแลการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดในกรณีตรวจพบที่มีการกระทำผิด	ข้าราชการการเมืองทุกคน และข้าราชการทุกกระทรวง
๑๖. จัดระบบการตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพ	๑. จัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในในทุกกระทรวง รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐ	- รอง นรม.(สุชาติ) ก.พ. ก.พ.ร. กระทรวงการคลัง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ - ๗ - _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ

มาตรการ	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
	๒. ปรับปรุงผู้ตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ มีความเป็นอิสระ มีความเจริญก้าวหน้า มีคุณภาพ โดยยกพิจารณาให้ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี	- ก.พ. ก.พ.ร.
	๓. ปรับปรุงระบบผู้ตรวจราชการ กระทรวงให้มีประสิทธิภาพและช่วยตรวจสอบเรื่องร้องเรียนการทุจริตด้วย	- รอง นรม.(วิษณุ) และ ทุกกระทรวง

อนึ่ง คำที่ใช้เรียกคำในภาษาอังกฤษว่า "Corruption" ในวงราชการนั้น โดยที่มีการใช้ในภาษาไทยหลายอย่าง เช่น การทุจริต การทุจริตและประพฤติมิชอบ การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ การทุจริตคอร์รัปชัน การฉ้อราษฎร์บังหลวง ซึ่งแต่ละคำเป็นศัพท์เทคนิคมีความหมายพิเศษทั้งตามพจนานุกรมและตามกฎหมาย มีนัยที่กว้างและแคบแตกต่างกัน ดังนั้น ในการกำหนดมาตรการดังกล่าวนี้ ควรกำหนดให้ใช้คำในภาษาไทยตามนัยมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญว่า "การทุจริตและประพฤติมิชอบ" แต่หากจะใช้คำทับศัพท์ภาษาไทยที่ถูกต้องของคำในภาษาอังกฤษว่า "Corruption" ก็ให้ใช้ได้ ทั้งนี้ ราชบัณฑิตยสถานได้ตอบข้อหารือสำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๗ ว่า ให้สะกดว่า "คอร์รัปชัน"

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดอนุมัติเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแผนปฏิบัติการเบื้องต้นอันประกอบด้วยมาตรการ วิธีการและผู้รับผิดชอบดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี